

- вартості перших за часом надходжень (ФІФО);
- ідентифікованої вартості відповідної одиниці запасів, що визначається платником податку згідно національним П(С)БУ.

Облік за цінами продажу передбачає, що придбаний товар відображається в бухгалтерського обліку за ціною їх реалізації покупцям. По цьому методу облікова ціна товарів формується з урахуванням торгової націнки первісної вартості продукції. Торгова націнка забезпечує покриття витрат підприємства громадського харчування, одержання ним прибутку, а також включає суми ПДВ у складі ціни продажу. Торгова націнка нараховується, як правило, безпосередньо при передачі товарів зі складу в місяця реалізації (ресторан, кафе, бар й тощо).

Чепорська О.В., Кірсанова В.В.

Проблеми обліку готової продукції

Отримання максимально можливого прибутку – це мета будь-якого комерційного підприємства. Прибуток, як правило, залежить від ціни на продукцію та витрат на її виробництво і реалізацію.

Ціна на продукцію формується внаслідок взаємодії попиту та пропозиції. Вона вирівнюється автоматично, під впливом законів ринкового ціноутворення в умовах вільної конкуренції та не може бути вище або нижче за бажанням виробника або покупця.

Інша справа – витрати, які формують собівартість продукції та можуть змінюватись в залежності від обсягу спожитих матеріальних ресурсів та ресурсів праці, рівня техніки, організації виробництва та інших факторів. Відповідно, основним завданням кожного виробника є правильне визначення та розподіл витрат виробництва для уникнення проблем обліку готової продукції та отримання максимального прибутку.

Готова продукція може мати, а може і не мати кількісні та якісні характеристики (кількість маси, штук, метрів, сорт й тощо). Але у всіх випадках продукція повинна мати вартісну характеристику.

Побудова обліку готової продукції можлива за різними варіантами. Продукція, яка має кількісні та вартісні характеристики, може бути здана на склад, а звідти буде здійснюватися її відвантаження (передача) та реалізація покупцеві.

На окремих підприємствах (фермерських господарствах), готова продукція не передається на склад, а накопичується безпосередньо у виробництві, звідти здійснюється її відвантаження (або передача) покупцеві та реалізація.

Продукція, яка не має кількісних характеристик (робота, послуга або посередництво й тощо), безпосередньо з виробництва передається покупцеві (замовнику).

У бухгалтерському обліку готова продукція має оцінюватися за фактичною собівартістю, яка може бути визначена тільки після зібрання всіх затрат та калькулювання. Разом з тим виникає потреба в щоденному обліку наявності й руху готової продукції та визначенні її вартісних характеристик. Тому в поточному обліку

готова продукція оцінюється за прийнятими на підприємстві "твердими" обліковими цінами. Ними можуть бути середньорічна, планова собівартість, оптово-розрахункова, договірна ціна або фактична собівартість.

Якщо готова продукція оцінюється не за фактичною собівартістю, то відокремлено від фактичної собівартості обліковуються відхилення. В кінці місяця ці відхилення у відповідній долі розподіляються між залишками нереалізованої продукції і реалізованими виробами.

Оцінка продукції за "твердими" обліковими цінами дає можливість вести постійне спостереження за кількісними та вартісними параметрами процесів випуску та реалізації продукції. Тверді облікові ціни є основою побудови бухгалтерського обліку готової продукції на складах за оперативно-бухгалтерським методом.

Чухраева М.Р., Н.Ю.Шипилов

Проблемы учета транспортно-заготовительных расходов

Одним из актуальных вопросов является отражение в бухгалтерском учете транспортно-заготовительных расходов.

Сумма транспортно-заготовительных расходов, что обобщается на отдельном субсчете учета запасов, ежемесячно распределяется между суммой остатка запасов состоянием на конец отчетного месяца и суммой запасов, которые выбыли (использованы в производстве, реализованные, безвозмездно переданные и т.п.) в отчетном месяце.

Сумма транспортно-заготовительных расходов, которая относится к запасам, которые выбыли, определяется как произведение среднего процента транспортно-заготовительных расходов и стоимости запасов, которые выбыли.

Выбор метода учета и распределения транспортно-заготовительных расходов остается за предприятием. Поэтому перед тем как отдать предпочтение одному или другому варианту учета транспортно-заготовительных расходов, необходимо проанализировать каждый из них с точки зрения целесообразности и эффективности его применения на конкретном предприятии.

Как свидетельствует практика, имеются предприятия, которые при приобретении производственных запасов несут незначительные транспортно-заготовительные расходы. Обычно в таких случаях эти расходы включаются непосредственно в первоначальную стоимость приобретенных производственных запасов. Однако приобретение одного конкретного вида запасов происходит довольно редко.

Возможно именно отражение транспортно-заготовительных расходов в составе затрат отчетного периода позволит решить проблему их учета на предприятиях, где доля таких затрат в составе первоначальной стоимости приобретенных запасов незначительна.

Для этого к счету 93 «Расходы на сбыт» можно открыть такие субсчета:

931 «Расходы на сбыт»;

932 «Транспортно-заготовительные расходы».